

رسالة في الوخود والغسل والصلوة

Trumpas mokslinis veikalas

apie mažajį, didijį ir sausajį
apsiprausimą bei malda

Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen

**TRUMPAS MOKSLINIS VEIKALAS
APIE MAŽĄJĮ, DIDIJĮ IR SAUSĄJĮ
APSIPRAUSIMĄ BEI MALDĄ**

IslamHouse.com

Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen
Trumpas mokslinis veikalas apie mažąjį, didįjį ir sausąjį
apsiprausimą bei maldą

Versta iš:

Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen
A STUDY ON ABLUTION, BATHING,
DRY ABLUTION (TAYAMMUM) AND PRAYER

Knygos pavadinimas arabų kalba:

محمد بن صالح العثيمين
رسالة في الوضوء والغسل والصلوة

Vertė į lietuvių kalbą ir redagavo:

Viešoji įstaiga „Švietimas ir paveldas“, 2016 / 1437
www.svietimasirpaveldas.lt

Knygą galima skaityti interneto svetainėje
www.ISLAMHOUSE.com

© Autorinės teisės priklauso knygos autorui. Leidžiama platinti tik nekomerciniais tikslais, nekeičiant knygos turinio.

TURINYS

- 7 Pratarmė
- 8 Mažasis apsiprausimas (vudū)
- 8 Mažojo apsiprausimo eiga
- 10 Didysis apsiprausimas (ghusl)
- 10 Didžiojo apsiprausimo eiga
- 11 Sausasis apsiprausimas (tajammum)
- 11 Sausojo apsiprausimo eiga
- 12 Malda (salah)
- 12 Maldos eigos aprašymas
- 27 Nerekomenduotini veiksmai maldos metu
- 28 Veiksmai, padarantys maldą negaliojančiaa
- 29 Sudžūd as-sahu
- 33 Sergančio žmogaus apsiprausimas maldai
- 36 Sergančiojo malda

PRATARMĖ

Visa šlovė Allahui, Pasaulių Viešpačiui! Jo palaima ir taika Paskutiniajam Pranašui, teisingujų vadovui, kilniausiam iš visų žmonių - mūsų Pranašui Muchammedui, jo šeimai ir visiems jo kompanionams!

Nuolankus Viešpaties tarnas – Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen (Muchammed Ibn Saalich Al-'Usaimyn) – rašo:

„Šiame trumpame darbe kalbama apie *vudū* (mažajį ritualinį apsiprausimą), *ghusl* (didijį ritualinį apsiprausimą) ir maldą pagal tai, kas apie juos paminėta Korane ir *sunnoje*.¹“

¹ Sunna – tai, ką Pranašas ﷺ sakė, darė arba tai, kam pritarė; Pranašo ﷺ tradicija, kuria seka visi musulmonai (vert. past.).

MAŽASIS APSIPRAUSIMAS (VUDŪ²)

Prieš atliekant maldą privaloma apsivalyti nuo visų mažųjų nešvarumų, tokius kaip šlapimas ir išmatos, taip pat po oro pagadinimo ir gilaus miego bei kupranugario mėsos valgymo.

MAŽOJO APSIPRAUSIMO EIGA

Vudū privaloma atlkti taip, kaip nurodyta *šariate*³. Šio ritualo veiksmų eiga yra tokia:

1. Mintyse suformuluojama intencija atlkti mažąjį apsiprausimą. Žodžiu jos ištarti nereikia, nes Pranašas, tebūnie jam taika ir Allaho palaima, niekada taip nedarydavo nei prieš apsiprausdamas, nei prieš melsdamasis ar atlikdamas kokį nors kitą garbinimo veiksmą. Allahas geriausiai žino, kas kiekvieno žmogaus širdyje.
2. Sakoma: ﷺ (Bismi-llaah)⁴.

² Arabiškas žodis وضوء lietuviškoje literatūroje gali būti transliteruojamas kaip *vudū* arba *udū*, tačiau *vudū* paplitęs dažniau (vert. past.).

³ *Šariatas* – islamo teisė; visuma Viešpaties įsakymų, draudimų, mokymų ir principų, nustatytyų žmonijai ir susijusių su elgesiu šiame gyvenime ir išsigelbėjimu kitame (vert. past.).

⁴ *Bismi-llaah* - išvertus iš arabų kalbos reiškia „vardan Allaho“.

3. **Tris kartus nuprausiamos plaštakos.**
4. **Tris kartus išskalaujama burna ir nosies šnervės,** iš jas įtraukiant vandens ir jį išpučiant.
5. **Tris kartus nuprausiamas visas veidas:** nuo kairės ausies spenelio iki dešinės ausies spenelio (veido plotis) ir nuo plaukų šaknų virš kaktos žemyn iki pat apatinės smakro dalies (veido ilgis). Tai atliekama rūpestingai, nepraleidžiant nė vieno veido plotelio.
6. **Tris kartus nuprausiamos abi rankos:** nuo pirštų galiukų iki alkūnių, pirma - dešinioji ranka, tada - kairioji.
7. **Vieną kartą šlapiai delnais perbraukiama per galvą:** braukiama nuo kaktos link kaklo, o tada grįztama atgal link kaktos.
8. **Vieną kartą išvalomos ausys,** iš ausų kaušelius įkišus rodomuosius pirštus ir tuo pat metu nykščiais braukiant per užausius.
9. **Tris kartus nuplaunamos abi pėdos:** nuo pirštų galiukų iki kulkšnių, pirma dešinioji pėda, tada – kairioji.

DIDYSIS APSIPRAUSIMAS (GHUSL)

Didysis apsiprausimas tampa privalomas, kai reikia apsivalyti nuo didžiųjų nešvarumų, pavyzdžiui, po lytinės santykių arba menstruacijų.

DIDŽIOJO APSIPRAUSIMO EIGA

1. Mintyse suformuluojama, bet žodžiu netariama, intencija atliliki didžiųjų apsiprausimą.
2. Sakoma: *بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ* (*Bismi-llaah*).
3. Atliekamas visas mažasis apsiprausimas.
4. Tris kartus ant galvos užpilama vandens.
5. Nuprausiamas visas kūnas.

SAUSASIS APSIPRAUSIMAS (TAJAMMUM)

Kai vandens nèra arba kai apsiprausimas vandeniu gali žmogui kenkti, vietoj *vudū* arba *ghusl* privaloma apsivalyti, naudojant žemę arba dulkes.

SAUSOJO APSIPRAUSIMO EIGA

Tajammum turi būti atliekamas tokiu būdu:

1. Suformuluojama tikslia intencija atliki *tajammum*. Iš jos taip pat turi būti aišku, kurį apsiprausimą – mažajį (*vudū*) ar didijį (*ghusl*) – siekiama atliki.
2. Vieną kartą delnais paliečiama žemę arba dulkėta nedažyta siena, tada jais perbraukiama per veidą, po to - per rankas.

MALDA (*SALAH*)

Malda yra garbinimo veiksmas, apimantis tam tikrus jo metu sakomus žodžius ir atliekamus veiksmus. Ji pradedama *takbyr*, žodžiais, kuriais šlovinama Allaho didybė⁵, ir pabaigiamas *taslym*, kuriuo linkima taikos⁶.

Prieš maldą būtina apsivalyti nuo mažųjų nešvarumų ir atliliki *ūdu* arba pasidaryti *ghusl*, taip apsivalant nuo didžiųjų nešvarumų. Jei nėra vandens arba apsiprausimas vandeniu yra kengsmingas, vietoj to atliekamas *tajammum*. Taip pat reikia įsitikinti, kad ant kūno, drabužių ar maldos vietoje nėra nešvarumų.

MALDOS EIGOS APRAŠYMAS

Malda reikia atliki šia veiksmų eiga⁷:

1. **Atsisukti veidu ir visu kūnu į *kibla***⁸, nesisukioti ir

⁵ *Takbyr* vadinami žodžiai *Allahu Akbar*, kurie išvertus iš arabų kalbos reiškia „**Allahas yra Didis**“.

⁶ *Taslym* – tai maldavimai, kuriais pabaigiamas malda, sakant *Assalaamu 'alaikum ua rachmatullah*, kas išvertus iš arabų kalbos reiškia „**taika jums ir Allaho malonė**“.

⁷ Šioje knygelėje pateikta maldos eiga pagal *hanbali mazhabą* (teisinę mokyklą) ir kituose *mazhabuose* gali būti atitinkamų skirtumų (red. pastaba).

⁸ *Kibla* – maldos kryptis į Kaabos pusę Mekkoje, Saudo Arabijoje (vert. past.).

nesidairyti aplink.

2. Mintyse suformuluoti intenciją atlikti konkrečią privalomą arba papildomą maldą. Intencijos ištarti nereikia.

3. Ištarti *takbyratu-l-ichraam*⁹, sakant žodžius *Allahu Akbar* ir, tai tariant, pakelti abi rankų plaštakas į pečių aukštį.

4. Sudėti abi rankas ant krūtinės, dešiniają ranką virš kairiosios ir kairiojo riešo.

5. Patartina pasakyti kokią nors ižanginę *dua*¹⁰, pavyzdžiu:

اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ حَطَّايَاتِي كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ

*Allaahumma baa'id bainy ua baina khataajaaja kamaa baa'adta baina-l-mašriki ua-l-maghribi*¹¹

⁹ *Takbyr*, kaip minėta aukščiau, yra žodžiai *Allahu Akbar*; o *ichraam* reiškia ritualinę būseną. Taigi, *takbyratu-l-ichraam* žymi ritualinės būsenos pradžią, todėl po šio *Allahu Akbar* pasakymo draudžiami su malda nesusiję žodžiai ar veiksmai (vert. past.).

¹⁰ Dua – maldavimas, prašymas (vert. past.).

¹¹ Šių žodžių transliteracija pateikiama tik tam, kad pradedantiesiems būtų lengviau juos išmokti, tačiau tai niekaip neprilygsta skaitymui arabų kalba. Labai rekomenduojama išmokti skaityti arabišką alfabetą, kad būtų išvengta grubių tarimo klaidų (vert. past.).

(O Allahai, atitolink mane nuo mano nuodėmių taip, kaip Tu atitolinai rytus nuo vakarų!)

اللَّهُمَّ نَقِنِي مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يُنَقَّى الشَّوْبُ الْأَيْضُ مِنَ الدَّنَسِ

Allaahumma nakkiny min khataajaaja kamaa junakka-s-saubu-l-abjadu mina-d-danas

(O Allahai, apvalyk mane nuo mano nuodėmių taip, kaip baltas apdaras apvalomas nuo purvo!)

اللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ

Allaahumma-ghsilny min khataajaaja bi-l-maa'i ua-ssaldži ua-l-barad

(O Allahai, apvalyk mane nuo mano nuodėmių taip, kaip baltas apdaras apvalomas nuo purvo! O Allahai, nuplauk mano nuodėmes vandeniu, sniegu ir ledu!)

arba:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ

Subchaanaka-llaahumma ua bicham dik

(O Allahai, šlovė ir garbė Tau!)

وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ

ua tabaarakha-smuka ua ta'aala džadduk
 (ir pašlovintas Tavo vardas ir išaukštinta Tavo didybė)

وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

ua laa ilaha ghairuk
 (ir niekas nėra vertas garbinimo, išskyrus Tave!).

6. Po to ieškoma priegblosčio pas Allahą, sakant:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

A'ūzu billiahi mina-š-šaitaani-r-radžym
 (Aš ieškau prieglobscio pas Allahą nuo prakeiktojo Šetono).

7. Tada pasakoma *Basmalah*¹² ir recituojama sūra „*Al Fatica*“¹³ :

¹² Basmalah vadinami žodžiai bismi-lliaahi-r-rachmaani-r-rachym, kurie reiškia „vardan Allaho, Maloningu siausiojo, Gailestingiausiojo“.

¹³ Koranas sudarytas iš 114 skyrių, vadinamų sūromis. „Al Fatica“ („Atveriančioji knyga“) – pirmasis Korano skyrius (vert. past.).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bismi-lliaahi-r-rachmaani-r-rachym

(1. *Vardan Allaho, Maloningiausiojo, Gailestingiausiojo!*)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Alchamdu lilliahi rabbi-l-‘alamyn

(2. *Šlovė – Allahui, pasaulių (žmonijos, džinų ir visų, kas egzistuoja) Valdovui.*)

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Ar-rachmaani-r-rachym

(3. *Maloningiausiam ir Gailestingiausiam.*)

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

Maaliki jaumi-d-dyn

(4. *Teismo (Atpildo, Prikėlimo) Dienos Valdovui (ir Vieninteliam Teisėjui)!*)

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

Yjaaka na ’budu ua yjaaka nasta ’yn

(5. *Išties, tik Tave (Vienintelį) mes garbiname ir tik Tavęs*

(Vienintelio) mes prašome pagalbos (viskam).)

اْهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

*Ihdinaa-s-siraata-l-mustakym
(6. **Išvesk mus į tiesų kelią.**)*

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

*Siraata-l-lazyna an'amta 'alaihim ghairi-l-maghdubi 'alaihim
ua la-d-daaallyn*

*(7. **I kelią tū, kuriuos Tu apdovanojai gėrybėmis, bet ne tū,
kurie užsitraukė Tavo rūstybę, ir ne tū, kurie paklydo.**)*

Pabaigus recituoti *sūrą „Al Faticha“*, reikia garsiai ištarti آمين (Aamyn)¹⁴.

8. Paskui recituojamos kitos Korano išstraukos. *Fadžr* (aušros) maldos metu rekomenduojama rinktis ilgesnes Korano sūras.

9. Tada nuolankiai nusilenkiama Allahui, t. y. atliekamas **ruku**: sakant **اللَّهُ أَكْبَرُ** (*Allahu Akbar*), rankų plaštakos pakeliamos į pečių aukštį, tada, kaip nurodyta sunnoje, nusilenkiama iki juosmens taip, kad galva ir nugara būtų tame pačiame aukštyje,

¹⁴ Aamyn išvertus iš arabų kalbos reiškia „O Allahai, atsakyk į mūsų maldą!“.

ir delnais su išskėstais pirštais atsiremiamą į kelius.

10. Ruku padėtyje tris kartus sakoma:

سُبْحَانَ رَبِّ الْعَظِيمِ

Subchaana rabbijal-‘azym
(Šlovė mano Viešpačiui Didingiausiam!).

Taip pat rekomenduojama pridurti:

اللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالثَّنْجِ وَالْبَرَدِ

Subchaanaka-llaahumma ua bichamdika, Allaahumma-ghfir ly
(Šlovė Tau, o Allahai, ir garbė Tau! O Allahai, atleisk man mano
nuodėmes!).

11. Tada, atsitiesiant iš ruku, rankų plaštakos keliamos į
pečių lygį ir sakoma:

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ

Sami ’a-llaahu liman chamidah
(Allahas išklauso tuos, kurie Jি šlovina).

Šiuos žodžius sako tiek imamas, vedantis maldą grupei žmonių,

tiek asmuo, atliekantis maldą individualiai. Besimeldžiantys už imamo, vietoje auksčiau paminėtų žodžių, turi sakyti:

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

Rabbanaa ua laka-l-chamd
(Mūsų Viešpatie, šlovė Tau!).

12. Atsistojus tiesiai, reikia sakyti:

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلْءَ الْأَرْضِ وَمِلْءَ مَا شِئْتَ

Rabbanaa ua laka-l-chamdu mil'a-ssamauaati ua mil'a-l-ardi ua mil'a maa ši'ta min šay'in ba'd

(Mūsų Viešpatie, Tau skirtas visas šlovinimas, užpildantis dangų, užpildantis žemę ir užpildantis viską, ką Tu panorësi, po jų).

اللَّهُ أَكْبَرُ

13. Paskui, tariant *(Allahu Akbar)*, nuolankiai suklumpama kniūbsčiomis, t. y. atliekamas pirmasis sudžūd. Jo metu šios septynios kūno dalys turi liesti žemę: kakta, nosis, abiejų rankų plaštakos, abu keliai ir apatinės kojų pirštų dalys. Pirštais turi būti atsukti į *kiblą*, o rankos padėtos taip, kad neliestų šonų ir būtų pakeltos nuo žemės.

14. *Sudžūd* padėtyje reikia tris kartus sakyti:

سُبْحَانَ رَبِّي الْأَعْلَى

Subchaana rabbijal-‘ala
 (Šlovė Viešpačiui Aukščiausiajam!).

Taip pat rekomenduojama pridurti:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

Subchaanaka-llaahumma rabbanaa ua bichamdika,
Allaahumma-ghfir ly

(Šlovė Tau, o Allahai, mūsų Viešpatie, ir garbė Tau! O Allahai,
 atleisk man mano nuodėmes!).

15. Tada, sakant **اللَّهُ أَكْبَرُ** (*Allahu Akbar*), galva pakeliama iš sudžūd padėties.

16. Kairė pėda paguldoma ant žemės ir ant jos atsisėdama, o dešinioji pėda laikoma statmena žemei. Dešinioji ranka padedama ant dešiniosios šlaunies ir kelio. Mažylis ir bevardis pirštai sulenkiami į kumštį, rodomasis pirštas pakeliamas į viršų ir, sakant *dua*, judinamas, o didysis pirštas prilaikomas nykščiu, taip iš jų abiejų suformuojant žiedą. Kairioji ranka padedama ant kairiosios šlaunies ir kelio.

17. Tada, sėdint tarp dviejų sudžūd, sakoma:

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي وَاجْبُرْنِي وَعَافِنِي

Rabbi-ghfir ly ua-rchamny ua-hdiny ua-rzukny ua-džburny ua-'aafiny

(O mano Viešpatie, atleisk man, pasigailék manęs, vesk mane teisingu keliu, suteik man išlaikymą, suteik man gerą sveikatą ir nuramink mane).

18. Po to, vėl sakant **اللَّهُ أَكْبَرُ** (*Allahu Akbar*), nuolankiai sukniumbama ir atliekamas antrasis *sudžūd*, kuriame daroma bei sakoma tas pats, kas ir pirmojo metu.

19. Paskui, tariant **اللَّهُ أَكْبَرُ** (*Allahu Akbar*), atsistojama iš *sudžūd* padėties ir atliekamas antrasis *rakatas*¹⁵ taip pat kaip ir pirmasis, išskyrus tai, kad nereikia sakyti įžanginės *dua*.

20. Pabaigus antrajį rakatą, sakant **اللَّهُ أَكْبَرُ** (*Allahu Akbar*), atsisėdama į tokią pačią padėtį, kaip sėdima tarp dviejų *sudžūd*.

21. Taip sėdint, sakoma tašahhud¹⁶:

النَّجَيَاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ

Attachyjaatu lillahi ua-ssalauaatu ua-ttaijibaat
 (Visi šlovinantys žodžiai yra vardan Allaho, ir visos maldos bei geri darbai.)

¹⁵ *Rakatas* – maldos vienetas (vert. past.).

¹⁶ *Tašahhud* – tai visi žodžiai, pradedant *Attachyjaatu lillahi ua-ssalauaatu*.

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

*Assalaamu ‘alaika aijuhaa-nnabyju ua rachmatu-llaahi ua
barakaatuhu*

(Telydi tave taika, Pranaše, Allaho gailestis ir Jo palaima.)

السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

Assalaamu ‘alaina ua ‘alia ‘ibaadi-llaahi-ssaalichyn

(Tebūnie taika mums visiems ir teisingiem Allaho vergams.)

أَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Ašhadu an lia iliaha illia-llaah

(Liudiju, jog nėra nieko kito verto garbinimo, išskyrus Allahą)

وَأَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

ua ašhadu anna Muchamedan ‘abduhu ua rasūluhu

(ir liudiju, jog Muchammedas - Jo vergas ir Pasiuntinys).

* * *

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

Allaahumma salli 'alia Muchammedin ua 'alia aali Muchammed

(O Allahai, išaukštink Muchammedą ir Muchammedo šeimą)

كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ

kamaa sallaita 'alia Ibraahyma ua 'alia aali Ibraahym
 (taip, kaip išaukštinai Ibrahimą (Abraomą) ir Ibrahimo
 (Abraomo) šeimą.)

إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

Innaka chamydun madžyd
 (Tu iš tiesų esi Šlovingasis, Garbingasis!)

وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

Ua baarik 'alia Muchammedin ua 'alia aali Muchammed
 (Ir palaimink Muchammedą ir Muchammedo šeimą)

كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ

kamaa baarakta 'alia Ibraahyma ua 'alia aali Ibraahym
 (taip, kaip Tu palaiminai Abraomą ir Abraomo šeimą)

إِنَّكَ حَمِيدٌ مَحْيِدٌ

Innaka chamydun madžyd
 (Tu iš tiesų esi Šlovingasis, Garbingasis!).

Po to sakoma:

أَعُوذُ بِاللَّهِ

A'ūzu bi-llaahi
 (O Allahai, aš ieškau prieglobsčio pas Tave)

مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ

min 'azaabi džhannama
 (nuo Pragaro bausmės)

وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ

ua min 'azaabi-l-kabri
 (ir nuo kapo kančios)

وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ

ua min fitnati-l-machja ua-l-mamaati
 (ir nuo gyvenimo ir mirties išbandymų)

وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ

ua min šarri fitnati-l-masychi-ddadžaal
 (ir nuo sunkaus išmèginimo Dadžaliu).

Paskui galima Allaho prašyti gerovès šiame gyvenime ir Paskutiniajame.

22. Tada malda pabaigjama, linkint taikos – veidas pasukamas į dešinę pusę, paskui į kairę, į abi puses sakant:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

Assalaamu 'alaikum ua rachmatu-llah
 (Taika jums ir Allaho malonė).

23. Jeigu malda sudaryta iš trijų arba keturių *rakatų*, sakant *tašahhud*, sustojama po pirmosios jo dalies, t. y. po žodžių:

أَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Ašhadu an lia iliaha illia-llaah
 (Liudiju, jog néra nieko kito verto garbinimo, išskyrus Allahą)

وَأَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

ua ašhadu anna Muchamedan ‘abduhu ua rasūluhu
(ir liudiju, jog Muchammedas - Jo vergas ir Pasiuntinys).

24. Tada reikia vėl atsistoti ir, sakant **اللَّهُ أَكْبَرُ** (*Allahu Akbar*), pakelti plaštakas iki pečių lygio.
25. Po to visi likę maldo veiksmai atliekami lygiai taip pat, kaip ir antrajame *rakate*, išskyrus tai, kad pakanka recituoti tik sūrą „*Al-Faticha*“.
26. Po paskutinio maldo *rakato* atsisėdama ant šlaunų, dešiniajają pėdą ištraukus į šoną ir padėjus statmenai žemei, o kairiąją – pakišus po dešiniaja šlaunimi. Rankos sudedamos taip pat, kaip ir pirmojo *taṣahhud* metu.
27. Taip sėdint, sakomas pilnas *taṣahhud*.

28. **Malda pabaigama, linkint taikos** – veidas pasukamas į dešinę pusę, paskui į kaire, į abi puses sakant:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

Assalaamu ‘alaikum ua rachmatu-llah
(Taika jums ir Allaho malonė).

NEREKOMENDUOTINI VEIKSMAI MALDOS METU

1. Meldžiantis nedera sukiotis ar dairytis į šalis bei draudžiama žiūrėti į dangų.
2. Maldos metu nėra gerai bereikalingi trepčiojimai ar kiti judesiai.
3. Maldos vietoje nerekomenduotini sunkūs ar spalvingi daiktai, kurie blaškytų besimeldžiančiojo dėmesį ar atitrauktų jo žvilgsnį.
4. Nėra gerai maldos metu plaštakas dėti juosmens lygyje.

VEIKSMAI, PADARANTYS MALDĄ NEGALIOJANCIA

1. Kalbėjimas tyčia, net jei tai tik vienas žodis.
2. Atsigrėžimas į kurią nors kitą, nei *kibla*, pusę.
3. Oro pagadinimas arba bet kas, dėl ko vėl reikia atlikti *vudū* arba *ghusl*.
4. Daug nuolatinių bereikalingų judesių.
5. Juokas.
6. Tyčia atlikti nereikalingi veiksmai maldoje, pavyzdžiui, dar vienas *sudžūd* arba *ruku*.
7. Maldos veiksmų atlikimas anksčiau už imamą, kai meldžiamasi kartu su bendruomene.

SUDŽŪD AS-SAHU¹⁷

1. Jeigu besimeldžiantysis netyčia ar užsimiršes atlieka papildomą *ruku*, *sudžūd*, *kijaam*¹⁸ ar *ku'ūd*¹⁹, jis turi pabaigti maldą su *taslym*, atliki sudžūd as-sahu (du *sudžūd*), o tada vėl pasakyti *taslym*¹⁹.

Pavyzdys: jei besimeldžiantysis po keturių *zehr* (vidurdienio) maldos *rakatu* vėl atsistojo penktajam, tačiau tada suvokė arba kiti jam priminė, kad jis jau atliko visus šios maldos *rakatus*, jis turi, netardamas *takbyr*, vėl atsisesti, pasakyti paskutinijį *tašahhud*, tada *taslym*, po jo atliki *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*) ir vėl pasakyti *taslym*. Panašiai, jei jis prisimena, kad atliko nereikalingus veiksmus jau visiškai pabaigęs maldą, turi atliki *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*), tada vėl pasakyti *taslym*.

2. Jeigu besimeldžiantysis netyčia ar užsimiršes pabaigia maldą, neatlikęs visų jos dalių, tačiau suvokia arba kiti jam primena tai tuo pat, kai jis dar gali praleistus veiksmus pridurti prie maldos pabaigos, jis turi atliki tai, kas buvo praleista,

¹⁷ *Sudžūd as-sahu* – suklupimas kniūbsčiomis du kartus, t. y. dviejų *sudžūd* atlirkimas, kai netyčia, dėl užsimiršimo ar išsiblaškymo, besimeldžiantysis maldoje atlieka papildomus veiksmus, kažką praleidžia arba suabejoja dėl to, ar atliko visas privalomas maldos dalis.

¹⁸ *Kijaam* – stovėjimas maldoje.

¹⁹ *Ku'ūd* – sėdėjimas maldoje.

pasakyti *taslym*, tada padaryti *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*) ir vėl pasakyti *taslym*.

Pavyzdys: jei asmuo meldžiasi keturių *rakatų zuhr* (vidurdienio) maldą, bet suklysta ir pabaigia ją po trečiojo *rakato*, tačiau tada tai suvokia arba kiti jam primena, jis turi atligli ketvirtąjį *rakatą*, pasakyti *taslym*, atligli *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*) ir vėl pasakyti *taslym*. Jei tai prisimena po ilgo laiko tarpo, jis turi visą maldą atligli iš naujo.

3. Jei besimeldžiantysis užmiršęs praleidžia pirmajį *tašahhud*, sakomą po dviejų *rakatų*, arba bet kurią kitą privalomąją maldos dalį, jis turi prieš *taslym* atligli *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*), tada pasakyti *taslym* ir nieko daugiau. Jeigu jis prisimena neatliktą *tašahhud* dar sédédamas, tada turi ji atligli ir pabaigti visą maldą, o *sudžūd as-sahu* daryti nereikia. Jei jis tai prisimena pradėjęs kilti iš sédéjimo padėties, bet dar nevisiškai atsistojęs, jam reikia grįžti į sédéjimo padėtį, atligli *tašahhud* ir toliau testi likusią maldos dalį.

Pavyzdys: jei besimeldžiantysis pamiršo atligli pirmajį *tašahhud* ir jau visiškai atsistojo trečiajam *rakatui*, jam reikia, negrįžtant į sédéjimo padėtį, pabaigti maldą, tada prieš *taslym* atligli *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*) ir pasakyti *taslym*. Jeigu jis prisimena neatliktą *tašahhud* dar sédédamas, jam tereikia padaryti tai, ką buvo pamiršęs, pabaigti visą maldą, o *sudžūd as-sahu* daryti

nereikia. Panašiai, jei jis pradeda kilti iš sėdėjimo padėties, nepasakės *taṣahhud*, bet prisimena tai, kol dar nėra visiškai atsistojęs, jam reikia grįžti į sėdėjimo padėtį, pasakyti *taṣahhud* ir pabaigti maldą. Tačiau mokslininkai pažymi, jog šiuo atveju po *taslym* reikia atliki *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*), tada vėl pakartoti *taslym*, dėl to, kad buvo atlirkas papildomas nereikalingas veiksmas maldoje. Ir Allahas žino geriausiai.

4. Kai besimeldžiantysis abejoja dėl to, ar jis atliko du ar tris *rakatus*, tačiau nė vienas iš variantų neatrodo labiau tikėtinas, reikia spręsti pagal tai, dėl ko nėra abejonės, t. y. laikyti, kad atlirkas mažesnis *rakatu* skaičius, tada reikia pabaigti maldą ir atliki *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*) prieš *taslym*, tada pasakyti *taslym*.

Pavyzdys: jei atliekama *zuhr* malda ir antrajame *rakate* iškyla abejonė dėl to, ar tai antrasis, ar trečiasis *rakatas*, ir nė vienas variantas neatrodo labiau tikėtinas, turi būti laikoma tai esant antruoju *rakatu*. Tada atliekami likusieji maldos veiksmai, *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*) prieš *taslym*, tada pasakomas *taslym*.

5. Kai besimeldžiantysis abejoja dėl to, ar jis atliko du ar tris *rakatus*, tačiau vienas iš galimų variantų atrodo labiau tikėtinas nei kitas, jis turi pabaigti maldą pagal tai, ką laiko labiau tikėtina (mažesnijį ar didesnijį *rakatu* skaičių), pasakyti *taslym*, tada atliki *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*) ir vėl pasakyti

taslym.

Pavyzdys: jei atliekama *zuhr* malda ir antrajame *rakate* suabejojama dėl to, ar tai antrasis, ar trečiasis *rakatas*, tačiau manoma, kad trečiasis būtų labiau tikėtinės, tada laikoma, kad tai yra trečiasis *rakatas*, ir, tuo remiantis, atliekami likusieji maldos veiksmai, pasakomas *taslym*, tada atliekamas *sudžūd as-sahu* (du *sudžūd*) ir vėl pasakomas *taslym*.

* * * Jei abejonės atsiranda pabaigus maldą, iš jas nereikia kreipti dėmesio, nebent tai tampa visiškai aišku.

* * * Jei žmogus dažnai turi abejonių dėl savo maldų, jam reikėtų jas ignoruoti, nes tai ne kas kitas, kaip Šetono šnabždesiai.

Ir Allahas žino geriausiai! Taika ir Allaho palaima Pranašui Muchammedui ir jo šeimai bei kompanionams.

SERGANČIO ŽMOGAUS APSIPRAUSIMAS MALDAI

1. Sergantis žmogus nuo mažųjų nešvarumų turėtų apsivalyti, atlikdamas *vudū* vandeniu, o nuo didžiųjų nešvarumų – pasidarydamas *ghusl*.
2. Jei sergantysis negali apsiprausimui naudoti vandens, negali jo rasti, pasiekti arba bijo, kad, naudojant vandenį, liga sustiprės arba tai neleis jam greitai pasveikti, jis turi teisę atlikti *tajammum*.
3. *Tajammum* atliekamas taip: delnais vieną kartą paliečiamą žemę, tada jais perbraukiamą per veidą, o tada per rankas, braukiant vieną per kitą.
4. Jei sergantysis nė vieno iš apsivalymo veiksmų nesugeba atlikti pats, jis gali prašyti kitų pagalbos.
5. Jei kūno dalis, kuri turi būti prausiama, sužeista, ją reikia apvalyti vandeniu. Jeigu tiesiogiai šlapinti žaizdos negalima, tada per ją perbraukiamą šlapia ranka, bet jei ir tai kenkia, tada galima praleisti šį veiksmą ir tai vietai atlikti *tajammum*.
6. Jei lūžusios galūnės yra sugipsuotos arba žaizdos sutvarstytos, vietoj tiesioginio šlapinimo galima perbrauktii šias

vietas šlapia ranka. Tai pakeičia prausimą, todėl paskui šiai kūno vietai *tajammum* daryti nebereikia.

7. *Tajammum* gali būti atliekamas su dulkėmis nuo sienos arba bet kokio kito natūralaus paviršiaus, kur jų yra. Tačiau, jei siena padengta kokia nors kita, nenatūralia medžiaga, pavyzdžiu, dažais, *tajammum* ji netinkama, nebent ant jos yra dulkių.

8. Jei sergantis žmogus aplinkui negali rasti žemės, sienos ar nieko kito, ant ko būtų dulkių, kad galėtų atlikti *tajammum*, tada kas nors kitas gali atnešti jam dulkių arba žemių inde ar audekle.

9. Sergantysis gali atlikti daugiau nei vieną maldą su tuo pačiu *tajammum*, jei nenutinka nieko, kas panaikina jo švarumą.

10. Sergantysis turi apsivalyti nuo nešvarumų, bet jei to padaryti nesugeba, gali melstis, būdamas toks, koks yra. Tokia jo malda priimtina ir jos nereikia pakartoti.

11. Sergantis žmogus turi melstis dėvėdamas švarius drabužius. Jei jie purvini, juos reikia išskalbti arba pasikeisti į švarius. Tačiau jei jis negali to padaryti, tada jis atlieka maldą toks, koks yra. Tokia jo malda priimtina ir jos nereikia pakartoti.

12. Sergantysis turi melstis švarioje vietoje. Jei maldos vieta purvina, jis privalo ją išvalyti arba patiesti ant jos ką nors

švaraus. Jei to padaryti jis negali, tada meldžiasi ten, kur jis yra. Tokia jo malda priimtina ir jos nereikia pakartoti.

13. Sergančiajam draudžiama atidėlioti maldą vien dėl to, kad nespėja nusiprausti. Jis turi apsivalyti, kiek tai yra įmanoma, ir atlikti maldą laiku, net jei kūnas, drabužiai ar maldos vieta yra nešvarūs.

SERGANČIOJO MALDA

1. Sergantysis turi melstis stovėdamas, net ir tada, jei jis negali stovėti tiesiai ar jam reikia atsiremti į sieną arba lazdą.
2. Jei sergantysis negali stovėti, jam leidžiama melstis sėdint. Būtų gerai, jei jis sédėtų sukryžiavęs kojas (turkiškai) tose maldos padėtyse, kuriose turėtų stovėti (atliliki *kijaam*) arba nusilenkti (atliliki *ruku*).
3. Jei sergantis žmogus negali melstis sėdėdamas, tada jam leidžiama tai daryti gulint, pageidautina, ant dešiniojo šono, atsisukus į *kibla*. Jei jis negali atsisukti į tą pusę, jam leidžiama melstis atsigrėžus į bet kurią pusę, jo malda priimtina ir jam nereikia jos pakartoti.
4. Jei sergantysis negali melstis gulėdamas ant šono, jam leidžiama tai daryti gulint ant nugaros, atgręžus pėdas į *kibla*. Būtų gerai, jei jis taip pat šiek tiek pakeltų galvą ir atsisuktų veidu į *kibla*. Tačiau jei jis negali atgręžti pėdų į *kibla*, jis gali melstis nukreipęs jas į bet kurią pusę. Jo tokia malda priimtina ir jam nereikia jos pakartoti.
5. Sergantis žmogus turėtų nusilenkti (atliliki *ruku*) ir sukniubti (atliliki *sudžūd*) maldos metu, bet jei jis negali, tada turi atliliki šiuos veiksmus, palenkdamas galvą į priekį taip, kad

nusilenkimas į *sudžūd* padėtį būtų gilesnis nei į *ruku*. Jei jis gali atliki *ruku*, bet negali daryti *sudžūd*, tada jam reikia atliki *ruku*, o vietoj *sudžūd* jis turi linktelėti galvą. Jei jis gali atliki *sudžūd*, bet negali *ruku*, tada jam reikia atliki *sudžūd*, o vietoj *ruku* jis turi linktelėti galvą.

6. Jei sergantysis negali palenkти galvos vietoj *ruku* ar *sudžūd*, jis atlieka maldą mirksėdamas akimis, šiek tiek jas primerkdamas nusilenkimo padėtyje ir visai užmerkdamas sukniubimo padėtyje. Melstis, judinant pirštą, kaip kai kurie ligoniai daro, negerai, nes nei Korane, nei *sunnoje*, nei mokslininkų darbuose nėra jokių tai pagrindžiančių įrodymų.

7. Jei sergantis žmogus negali nei palenkти galvos, nei mirksėti, jis meldžiasi širdimi, mintyse pasakydamas *takbyr*, recituodamas Koraną bei suformuodamas intencijas atliki *ruku*, *sudžūd*, stovėti (atliki *kijaam*) ar sédēti (atliki *ku'ūd*). Kiekvienas žmogus apdovanojamas pagal intencijas.

8. Sergantysis visada turi melstis laiku ir išpildyti kiek gali daugiau maldos veiksmų. Jei jam sunku atliki kiekvieną maldą jos laiku, jis gali sujungti *zuhr* (vidurdienio malda) su *asr* (popietės malda) ir *maghrib* (vakaro malda) su *iša* (nakties malda). Jis gali atliki *asr* maldą *zuhr* laiku ir *iša* maldą – *maghrib* laiku, arba sujungti jas, atidėdamas *zuhr* maldą iki *asr* laiko ir *maghrib* maldą – iki *iša* laiko. Viską galima daryti pagal

tai, kas yra lengviau. *Fadžr* (aušros) malda negali būti jungiamą nei su malda prieš, nei po jos, ji atliekama atskirai, nustatytu laiku.

9. Jei sergantysis keliauja dėl gydymo į kitą vietovę, jis gali trumpinti keturių *rakatų* maldas (*zuhr*, *asr* ir *iša*) iki dviejų *rakatų* tol, kol jis grįžta namo, nepriklausomai nuo to, ar kelionė yra ilga ar trumpa.

* * *

Tik Allaho malone ir valia daromi geri darbai !

Parašė nuolankus Viešpaties tarnas Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen, lai Allahas Visagalis būna jam gailestingas

Al-'Uthaymeen, Muhammad Ibn Saalih

Trumpas mokslinis veikalas apie mažajį, didijį ir sausąjį
apsiprausimą bei maldą / Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen.

– Kaunas: viešoji įstaiga „Švietimas ir paveldas“, 2016. – 38 p.

IslamHouse.com

Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen
TRUMPAS MOKSLINIS VEIKALAS
APIE MAŽĄJĮ, DIDIJĮ IR SAUSĄJĮ APSIPRAUSIMĄ BEI
MALDA

Vertė į lietuvių kalbą ir redagavo:

Viešoji įstaiga „Švietimas ir paveldas“, 2016

Lygybės g. 21-86, Kaunas,

el. p. info@svietimasirpaveldas.lt; www.svietimasirpaveldas.lt